

Inhoud

Projecten

- Communicatie van belang bij fraudebestrijding
- 'Ik ben nu zelf meer bezig met duurzaamheid'
- Low-care hospice haalbaar in Almelo

Wetenschapswinkel UT

- Eerste drietalige rapport in 2009
- 'Wetenschapswinkel visitekaartje van de universiteit'
- 'Ik ken de universiteit nu al beter dan toen ik hier studeerde'

Algemeen

- Bel de Wetenschapswinkel
- Onderzoeksrapporten
- Workshop
- De vraagbaak
- Colofon

Bel de Wetenschapswinkel UT

Nieuwe aanvragen voor onderzoek zijn ook in 2010 welkom bij de Wetenschapswinkel UT. Verder verlenen we graag advies, of zoeken uit hoe we u verder kunnen helpen met een nuttige kenniskoppeling, binnen of buiten de UT.

Basis is en blijft dat u als maatschappelijke organisatie in de regio, gebruik kunt maken van de expertise zoals aanwezig op de UT. Het organiseren van themabijeenkomsten, met experts, rekenen we tegenwoordig nadrukkelijk tot: 'nieuwe vorm van dienstverlening'.

Mocht u willen profiteren van de expertise op de UT maar weet u nog niet precies of dat kan en hoe dat moet, bel ons gerust om samen de mogelijkheden te bespreken.

Aanvragen voor onderzoek zijn in te dienen via ons digitale aanvraagformulier, te vinden op: www.wewi.utwente.nl

Ons telefoonnummer is: 053 – 4893848.

Onderzoeksrapporten

Ing. J.B.M. Bossink, Bevindingen met betrekking tot het kunstwerk 'De Vlegter'. Enschede, februari 2010.

Robin Kwakman, Geen cent te makken. Verschillende perspectieven op de relatie tussen uitkeringsgerechtigden en de Sociale Dienst. Enschede, januari 2010.

B. van de Waal, Openbare duurzaamheid, ruimte voor vernieuwing. Enschede, oktober 2009.

Marthe L. Kampman, Het inleveren van goederen bij Kringloopbedrijf De Beurs. Gedragsdeterminantenonderzoek en klanttevredenheidsonderzoek. Enschede, september 2009.

Tamara van der Mijn, Oorzaken van uitkeringsfraude: een dossieronderzoek. Onderzoeksrapport. Enschede, juli 2009.

Mariëtte 't Hart, Bibliotheek & Archief. Marktonderzoek. Enschede, augustus 2009. Onder embargo.

D. Meel, De kleigaten aan de Steenbakkersweg in Borne. Het verhaal van een heel gewoon milieuschandaal. Enschede, juli 2009.

M. Deen, Marketing van een Fysiotherapiepraktijk onder de loep. Onderzoek en aanbevelingen. Enschede, juni 2009.

K. Scholte van Mast, Klanttevredenheid Kringloopwinkel De Beurs in Oldenzaal. Verslag Bacheloropdracht. Enschede, juni 2009.

R. Heiligers, SWOT analyse stakeholders project kleinschalig wonen. Bacheloropdracht Bedrijfswetenschappen. Enschede, juni 2009.

S. Godfried, 50 jaar Christendemocratische samenwerking in de EUREGIO. Terugblik en nieuwe uitdagingen. Enschede, april 2009.

S. Godfried, 50 Jahre christendemokratische Zusammenarbeit in der EUREGIO. Erfolge und neue Herausforderungen. Enschede, april 2009.

S. Godfried, 50 years of Christian democratic cooperation in the EUREGIO. Achievements and new challenges. Enschede, april 2009.

D. Versteeg, Amelo's buitengebied: meer waarde voor de stad? De waardering van het buitengebied van Almelo onder de bewoners van de gemeente Almelo. Enschede, april 2009.

E. Lentink, Y. Groenveld, C. Hollander, D. Yener, J. Kabukin en J. Kruk, Politiek dicht bij de burger. Een meebeslisinstrument met behulp van Internettechnologie. Enschede, maart 2009.

Workshop

“Het vinden en binden van vrijwilligers”

Voor wie

Bestuurders van verenigingen, stichtingen, non-profit organisaties en belangengroepen

Inhoud

Twee deskundige sprekers zullen een inleiding verzorgen over:

- hoe factoren als begeleiding, kunnen en duidelijke taakverdeling, kunnen bijdragen aan het vinden en binden van vrijwilligers (SVWO/Arcon).
- hoe het creëren, formuleren en consequent uitdragen van een organisatie-identiteit, helpt bij het aantrekken en behouden van vrijwilligers (Saxion Hogeschool).

Vervolgens kunnen de deelnemers, in interactie met de sprekers, dieper ingaan op het onderwerp van hun keuze.

Datum

Donderdag 22 april 2010

Tijd

15.00 – 18.00 uur (ontvangst met eerste kop koffie: vanaf 14.30 uur)

Locatie

Universiteit Twente te Enschede

Kosten

Gratis

Aanmelden

wewi@gemeent@secr.utwente.nl
053 – 4893848/3942

Vraagbaak

Voor vragen van uiteenlopende aard kan men telefonisch terecht bij:

Bureau Rechtshulp Enschede 053 - 4801919
Juridisch advies op het gebied van wonen, werken, uitkeringen, vreemdelingen- en consumentenrecht.

FNV Bondgenoten regiokantoor Deventer
0900 - 9690
Voor arbeidsvragen en belangenbehartiging.

Belastingwinkel 020 – 247003

Zij kunnen u helpen met het invullen van uw belastingpapieren. U kunt bellen voor een afspraak op werkdagen van 10.00 tot 11.30 uur (niet op woensdag).

Milieu Centraal 0900 - 1719

Alles over energie en milieu in het dagelijks leven.

Uitvindingspreekuur 053 - 484 98 49

'Gouden idee of vindt u het wiel ongewild opnieuw uit?' Voor vragen over uitvindingen en alles wat daarmee te maken heeft, kunt u terecht bij dit spreekuur.

In samenwerking met Syntens Enschede. Innovatienetwerk voor ondernemers.

deKennislijn kennismakelaar 0294 - 419390
Advies en ondersteuning voor ondernemers.

Medicijn Gezondheidslijn 0900 - 6446446 (80 cent per minuut)

U kunt hier al uw vragen stellen die betrekking hebben op gezondheid en welzijn, in de breedste zin van het woord. Uw vraag wordt beantwoord door een team van ervaren verpleegkundigen. Alleen vragen over verzekerings- en vergoedingen kunnen de deskundigen niet beantwoorden.

Voor vragen over **geneesmiddelen** zie: <http://www.apotheek.nl/>

Milieu-organisaties:

Het IVN (020-6228115) zet zich in voor natuur en milieu, door middel van voorlichting en educatieve activiteiten.

Stichting Natuur en Milieu (030-2331328) is een onafhankelijke organisatie die werkt aan een leefbare en duurzame wereld. Zij doet dat via dialoog, lobby, juridische actie en publicitaire druk.

De Stichting Geluidhinder (015-2562723) heeft als doel het tegengaan van geluidhinder. De Stichting geeft onder meer voorlichting en advies. www.milieuklachten.nl Hier kan men 24 uur per dag elke milieuklacht melden. De klacht wordt automatisch en direct verzonden naar de juiste overheid. Duizenden klachten komen jaarlijks verkeerd terecht. Nu is er één loket!

Eerste drietalige rapport in 2009

In 2009 voerde de Wetenschapswinkel UT evenveel onderzoeksprojecten uit als in het jaar daarvoor: 17, waarvan er 14 als openbaar rapport verschenen en drie onder embargo. Het aantal binnengekomen aanvragen steeg van 73 naar 89.

Meest opvallende titel was: "50 jaar Christendemocratische samenwerking in de EUREGIO", geschreven door Shira Godfried, masterstudent European Studies. Het rapport verscheen in drie talen: Nederlands, Engels en Duits. Voor studentonderzoeker Shira Godfried had de opdracht een succesvol vervolg. Zij voltooide haar studie met een opdracht bij de Association of European Border Regions.

Studentonderzoeker Daniël Meel deed in 2009 een wetenschapsjournalistiek onderzoek naar de veelbesproken kleigaten in de Gemeente Borne. Hij kwam, als eerste, met een feitenrelaas rondom dit gebied dat vanaf de jaren '60 ernstig werd vervuld door zowel legale als illegale stortingen. Naast politieke belangstelling kreeg Daniël lof voor zijn samenhangende verhaal van bewoners en betrokkenen, als blijvend statement voor toekomstige generaties.

Een ander project met impact werd geschreven door Diane Versteeg.

Zij presenteerde het rapport "Almelo's buitengebied: meer waarde voor de stad?" in de plaatselijke raadszaal. De bewoners, zo blijkt uit het onderzoek, zijn trots op hun groene buitengebied dat al in de stad zelf begint ('de groene longen'). Vooral de combinatie behoud van groen en het in toom houden van bebouwing, kwam sterk naar voren.

In 2009 maakt de Wetenschapswinkel UT een recordaantal kenniskoppeling (35) naar instellingen binnen en buiten de UT. Het Studenten Kennisportal, collega-wetenschapswinkels in den lande en ID-NL Groep (i.e. uitvindingspreekuur) werden met klanten van ons in contact gebracht. Ook UT spin-off ingenieursbureau, waaronder Procede Group, konden na overleg met de klanten goed verder de aanvankelijk aan ons gerichte aanvragen.

Veertien klanten kregen inhoudelijk advies. Professor Noordermeer, van de 'rubbertechnologiegroep' (faculteit CTW), voorzorg dragers van kunststofprothesen – die snel vervuld raken – van enkele praktisch nuttige tips.

'Wetenschapswinkel visitekaartje van de universiteit'

Dr. Cisca Joldersma is lid van de Tweede Kamer namens het CDA. Tijdens haar studie deed ze namens de Wetenschapswinkel UT een onderzoek voor het COC: "Homoseksuelen in de Provincie" (1988).

Wat is u van het onderzoek destijds bijgebleven?

"Het was voor mij het eerste "echte" onderzoek wat ik zelf uitvoerde, en het heeft me destijds goed geholpen als voorbereiding op mijn afstudeerwerk. De opdracht heeft, denk ik, ook de toon gezet voor hoe ik wetenschappelijk wilde zijn: een combinatie van wetenschappelijk onderzoek en van maatschappelijke betrokkenheid. Ook nu in de politiek blijft het me boeien wat mensen bezighoudt en hoe ze bepaalde zaken ervaren."

Ziet u voor de Wetenschapswinkels een maatschappelijke functie weggelegd in de toekomst?

"De nadruk is in het wetenschapsbeleid de laatste jaren steeds meer komen te liggen op maatschappelijke en/of economische meerwaarde. De wetenschapswinkels hebben daar te weinig van geprofileerd. Ze worden nog te weinig serieus genomen."

Hoe kunnen wetenschapswinkels goed met de tijd meegaan?

"Ze kunnen binnen de universiteit proberen een sterkere positie te verwerven. Het lijkt nu nog teveel iets extra's, wat er bij komt, in plaats van een onderdeel dat er noodzakelijk bij hoort en op hoog niveau mag meedoen. Wetenschapswinkels kunnen nog meer een rol spelen als het visitekaartje van de universiteit. De universiteit is er niet alleen voor de student en de docent/onderzoeker, maar heeft ook een maatschappelijke functie voor de regio. Ook kunnen wetenschapswinkels meer fungeren als netwerk, binder en "ogen" van de universiteit naar buiten: een organisatie die speelt naar maatschappelijke vragen in de regio en "outreaching" actief op zoek gaat naar regionale issues."

Communicatie van belang bij fraudebestrijding

Steeds vaker wordt de Nederlandse samenleving geconfronteerd met uitkeringsfraude. Om grote verliezen te voorkomen zijn gemeenten actief bezig dit soort fraude op te sporen en te bestrijden. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) geeft aan dat de focus van fraudebestrijding moet liggen op naleving en niet op pakkans.

Om de gemeenten te ondersteunen in het borgen van deze gedachte heeft het ministerie van SZW de Regionale Coördinatiepunten Fraudebestrijding (RCF's) in het leven geroepen. Het RCF Overijssel is, als eerste coördinatiepunt van Nederland, aan de slag gegaan met het idee dat communicatie een belangrijke factor is in geval van fraudebestrijding door preventie.

Met dit in het achterhoofd heeft het RCF Overijssel het projectplan Handhavingcommunicatie opgesteld. Doel van dit project is het ontwikkelen van een regionale communicatiestrategie, die is gericht op het verhogen van de nalevingbereidheid en het ontwikkelen van draagvlak bij de uitkeringsgerechtigden. Om de communicatiestrategie optimaal af te kunnen stemmen op de doelgroep, stelde het RCF Overijssel zichzelf de volgende drie vragen:

1. Wat zijn de frauderedenen van uitkeringsgerechtigden?
2. Hoe kijken uitkeringsgerechtigden aan tegen de Sociale Dienst en het hebben van een uitkering?
3. In hoeverre zijn verschillende communicatiemiddelen van invloed op het (niet) plegen van fraude?

De eerste vraag werd, op basis van een literatuur- en dossieronderzoek, beantwoord door Tamara van der Mijn. Volgens Tamara vindt fraude alleen plaats wanneer drie factoren in het spel zijn: gelegenheid, motivatie en rationalisatie. Hierbij dienen de baten van het frauderen uiteraard hoger te zijn dan de kosten. De belangrijkste redenen om te frauderen waren: economische noodzakelijkheid, slechte beheersing van de Nederlandse taal en weinig kennis omtrent wetgeving.

Bent u benieuwd naar de uitkomsten met betrekking tot vraag twee? Lees dan onze volgende nieuwsbrief. Daarin de bevindingen van studentonderzoeker, Robin Kwakman.

'Ik ken de universiteit nu al beter dan toen ik hier studeerde'

Sinds begin november is Aleksandra Berezowska bij de Wetenschapswinkel UT in dienst als bemiddelaar onderzoek. Daarvoor studeerde ze (cum laude) af bij de faculteit Gedragswetenschappen op het onderwerp: "omgang met medicijnrestanten". Daarin stond de vraag centraal hoe mensen te stimuleren overgebleven medicijnen terug te brengen naar de apotheek. Daarmee valt veel milieuwinst te halen omdat anders restanten blijvend in het grondwater terechtkomen.

"Mijn afstudeeronderzoek had qua onderwerp zondermeer een wewi-rapport kunnen zijn. Dus ik heb er blijbaard wel gevoel voor", vertelt Aleksandra. "Het grappige is dat ik nu, na een paar maanden, al veel meer over de universiteit weet als gedurende mijn hele studie. Door de diversiteit aan vragen die binnenkomt, heb ik contact met verschillende faculteiten, studieverenigingen, studenten en ook met andere instanties zoals UT Nieuws en de Student Union." Was Aleksandra tijdens het afstuderen vooral bezig met theorieën, vragenlijsten en analysemethoden, nu staat het 'voortraject' van onderzoek centraal. Dat vergt, zeker bij de Wetenschapswinkel, de nodige creativiteit. "Vaak weten onze klanten wel ongeveer wat ze willen onderzoeken, maar nog niet hoe. Dat is ook logisch want de stichtingen en verenigingen die bij ons komen, zijn daar niet dagelijks mee bezig. Het is vaak zelfs de eerste keer. Bovendien weten ze niet goed wat er allemaal mogelijk is op de UT. Als de onderzoeksvraag duidelijk is, begint de speurtocht naar een studentonderzoeker en een vakdocent als begeleider. Ook dat vergt de nodige creativiteit."

Aleksandra profiteert van de ervaring in haar eerdere baan bij het re-integratiekantoor waar ze intakegesprekken hield met cliënten en werkgevers. Ook daar ging het erom tot een goede match te komen. 'Het werk hier kent meer afwisseling. Ik ben nu bezig een workshop te organiseren voor stichtingen en verenigingen in de regio. Dat gaat over onderwerpen die hen allen bezighoudt: profileren richting leden en sponsoren, en de communicatie tussen professionals en vrijwilligers. Zo willen we de naamsbekendheid van de Wetenschapswinkel UT verbreden en het aantal aanvragen verhogen. Verder hoop ik dat de resultaten van ons onderzoek een paar keer goed het nieuws halen. Da's pas goeie reclame.'

'Ik ben nu zelf meer bezig met duurzaamheid'

Voor zijn bacheloropdracht Bedrijfswetenschappen ging Bastiaan van de Waal in op de onderzoeksvraag: "Welke maatregelen zijn doeltreffend voor stadsdelen in de Gemeente Hengelo, om tot meer verduurzaming te komen?" Met een uitgebreide literatuurstudie verduidelijkte hij het begrip 'duurzaamheid' en vervolgens nam hij een serie interviews af met stakeholders waaronder het stadsdeelhoofd, beheerders en medewerkers.

Duurzaamheid kan ontleend worden in drie basiselementen: people, planet en profit, een benadering die in Hengelo al veel verbruiker vindt in gevoerd beleid. Van de Waal werbrackend maatregelen voor verduurzaming van stadsdelen in tweeën: concrete activiteiten en organisatieprocessen. De eerste categorie is gemakkelijk en snel maar vaak met kleine impact, de tweede weliswaar langzamer maar soms wel met grote impact.

"Doordat ik zo in dit onderwerp ben gedoken, zowel theoretisch als praktisch, bent ik nu zelf veel meer bezig met duurzaamheid", vertelt Bastiaan van de Waal. "Tevens is duurzaamheid een belangrijk onderdeel van innovatiemanagement, en juist die mastertrack ga ik hierna volgen."

Aardgas

Bastiaan ontdekte dat omgaan met duurzaamheid een cultuuromslag met ook dat maatregelen vaak twee kanten kennen. Zo streven de stadsdelen naar duurzaam vervoer met voertuigen op aardgas. Grote machines zorgen dan echter juist voor een zwaardere belasting van het milieu. Ook vinden medewerkers het vaak niet prettig - soms zelfs onveilig - wanneer de voertuigen minder goed accelereren door de zware, ingebouwde tank. Kleine gereedschappen op biodiesel worden wel goed gewaardeerd. Ook werken medewerkers bij groenbeheer graag met de hand wanneer ze speciale veiligheidsmaatregelen achterwege kunnen laten, wat weer goed is voor het milieu.

Ook voor het waterbeheer kwam Van de Waal met aanbevelingen. Zo kan grond- en oppervlaktewater, bij voorbeeld van de brandweerkazerne, nog veel beter worden ingezet en voorzieningen gebouwd.

Bij onkruidbestrijding geldt alleen 'branden' van onkruid als milieuvriendelijk alternatief voor de inzet van gif. Methodieën met stoom en borstelen met staal zijn, alles in aanmerking genomen, juist minder goed voor het milieu. Bastiaan stelt voor om in enkele stadsdelen te gaan met 'branden' van onkruid omdat in de toekomst bestrijding met gif van de wetgever waarschijnlijk niet meer mag.

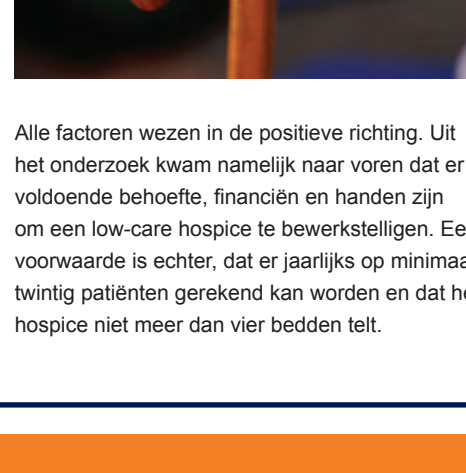
Download [hier](#) het rapport van Bastiaan van de Waal, [Openbare duurzaamheid](#), ruimte voor vernieuwing.

Low-care hospice haalbaar in Almelo

De stad Almelo is groot geworden door de industrie en is zich in de loop van de jaren blijven ontwikkelen. Vanaf de jaren '60 kreeg de Almelo'se textielindustrie het erg zwaar, met als gevolg massale bedrijfsssluitingen. Het effect van deze sluitingen was het wegtrekken van de fabrieken uit het binnenstedelijk gebied, het creëren van een ander soort werkgelegenheid en uiteraard het aantrekken van nieuwe bewoners. De industriële dynamiek bleef Almelo kenmerken, maar intussen veranderde de stad in een veelzijdige gemeente met een verzorgingsfunctie en een opmerkelijk groen leefmilieu.

Om Almelo religie te laten functioneren is een uitgebreid masterplan ontwikkeld. Dit masterplan bevat verschillende projecten die de stedelijke en ruimtelijke ontwikkeling van de stad dienen te verbeteren en te bevorderen. Zo wil Almelo bijvoorbeeld meer jongeren, hoog opgeleiden en gezinnen aantrekken, de regionale positie als centrumstad versterken en de sociale voorzieningen verbeteren. De Almelo'se Rotaryclub vindt dat er in dit masterplan te weinig rekening wordt gehouden met de palliatieve zorgverlening. Op dit moment telt Almelo namelijk vier hospicebedden, terwijl dit er volgens de normen van het VPTZ (Vrijwillige Palliatieve Terminale Zorg) zes zouden moeten zijn.

Met dit in het achterhoofd heeft Marijke Lieferink, derdejaars studente Algemeen Gezondheidswetenschappen, onderzoek te doen naar de haalbaarheid van een low-care hospice in de Almelo. Om dit vast te stellen is gekeken in hoeverre er behoefte is aan een low-care hospice en of een low-care hospice financieel en organisatorisch te verwezenlijken is.

Alle factoren wezen in de positieve richting. Uit het onderzoek kwam namelijk naar voren dat er voldoende behoefte, financiën en handen zijn om een low-care hospice te bewerkstelligen. Een voorwaarde is echter, dat er jaarlijks op minimaal twintig patiënten gerekend kan worden en dat het hospice niet meer dan vier bedden telt.

Colofon

De Wetenschapskrant wordt gratis verspreid en versijnt 2 keer per jaar in een oplage van 700 exemplaren. De krant wordt u automatisch toegezonden, mocht u hier geen prijs op stellen, stuur dan een mail naar wewi@secr.utwente.nl. Overname van artikelen met bronvermelding is toegestaan. Vraag om een gratis abonnement bij de Wetenschapswinkel.

Medewerkers

Egbert van Velthuis
Ely Reimerink-Hatthuis
Aleksandra Berezowska

Vormgeving

Orsini Sinani

Druk

Truik Print

Redactie-adres

Wetenschapswinkel Universiteit Twente
Postbus 217
7500 AE Enschede
Telefoon 053 489 3848
E-mail wewi@secr.utwente.nl
<http://www.wewi.utwente.nl>